

Synshemmede Akademikere

Fremmer likestilling av synshemmede akademikere

Nærings- og fiskeridepartementet

Deres ref: 15/1514-1
Deres dato: 17.03.15
Vår dato: 16.06.2015
Org. nr: 875 667 432

Hørings svar til forslag om endring av lov og forskrifter om offentlige anskaffelser

Synshemmede Akademikere - SAF har i mer enn 30 år arbeidet for at alle studenter skal ha like muligheter til utdanning og etterfølgende karriere i arbeidslivet.

SAF har spesielt merket seg forslagene i avsnitt 3.4 Lovens § 6 – miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold i høringsnotat 1 og ønsker å komme med kommentarer til disse.

SAF leverte høringsuttalelse 1. nov. 2014 til Nærings og fiskeridepartementet om NOU 2014:4 Enklere regler – bedre anskaffelser. I den forbindelse vil vi særlig be Departementet merke seg synspunktene i vår høringsuttalelse om at vi ser det som viktig at de nasjonale kravene til universell utforming ikke svekkes i den nasjonale lovgivning, hvor vi bla. sier, sitat:

SAF ser med økende bekymring på at en rekke offentlige myndigheter og politikere tar for gitt at annen lovgivning skal sikre universell utforming. Arbeid og utdanning er ikke en del av bestemmelsen om universell utforming av IKT i § 14 i DTL. Videre er ikke arbeid omfattet av § 13 om generell plikt til universell utforming. For SAF er det viktig at alle sikres likeverdig tilgang til arbeid og utdanning, da IKT er helt nødvendig i både utdanning og arbeid.

I tillegg til det vi sier der, vil SAF advare mot forslaget om å oppheve bestemmelsen om universell utforming i loven og regulere hensynet gjennom annen lovgivning.

SAF vil derfor minne om at Norge har forpliktet seg til å følge konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter – CRPD og viser til General Comments vedrørende offentlige anskaffelser i komiteens veiledning til tolkning til artikkel 9 om tilgjengelighet (General Comment No. 2), sitat:

32. As part of their review of accessibility legislation, States parties must also consider their laws on public procurement. They should ensure that their public procurement procedures incorporate accessibility requirements. It is unacceptable to use public funds to create or perpetuate the inequality that inevitably results from inaccessible services and facilities. Public procurements should be used to implement affirmative action in line with the provisions of article 5, paragraph 4 of the Convention in order to ensure accessibility and de facto equality for persons with disabilities.

Til støtte for dette viser vi også til CRPD-komiteens merknader i dens tilbakemelding til Sverige om at prosedyrene for offentlige anskaffelser ikke tas i bruk i tilstrekkelig grad til å sikre tilgjengelighet, og at komiteen anbefaler å inkludere krav til tilgjengelighet systematisk i alle offentlige innkjøpsavtaler, sitat:

Accessibility (art. 9)

25. The Committee is concerned that rules pertaining to accessibility in buildings are not adhered to, and notes that public procurement procedures are not used to fully foster accessibility.

26. ...The Committee further recommends that accessibility requirements be systematically included in all public procurement agreements.

Mens krav om universell utforming er foreslått tatt ut av lovens § 6, har kravet kommet sterkere inn i forslag til ny forskrift om offentlige anskaffelser i høringsnotat 2, noe vi er positive til. Det går fram av 3.2.7. Kravspesifikasjoner at det som er nytt er at *kravspesifikasjonene kan omfatte krav til alle faser av et produkts livssyklus, slik som produksjonsprosessen, leveransen m.m.*

Dessuten foreslås det at i tillegg skal oppdragsgiver benytte kravspesifikasjoner som tar hensyn til universell utforming ved anskaffelser som skal brukes av personer, enten av offentligheten eller ansatte hos oppdragsgiver, med mindre unntak kan særskilt begrunnes. Det kan være krevende for oppdragsgiver å ta stilling til når og hvordan det skal stilles krav til universell utforming. Forskriften bør derfor gi mest mulig konkret informasjon om hva som ligger i kravene til universell utforming innen ulike sektorer. Vi foreslår derfor at kravspesifikasjonene skal vise til krav til universell utforming som er fastsatt i lov eller forskrift. I tillegg bør forskriften vise til andre områder der det er særlig relevant å stille krav til universell utforming, men hvor det ikke nødvendigvis er stilt krav om universell utforming i lov eller forskrift, for eksempel ved andre anskaffelser innen arbeidsliv, skole og utdanning.

Vi har også merket oss at det åpnes for at oppdragsgiver kan evaluere kvalitative, miljømessige og sosiale sider ved tilbudet, i tillegg til enten pris eller kostnad, f.eks. universell utforming, som er kommet inn via EU-direktivets liste i avsnitt 3.2.10 som et KAN-kriterium. SAF mener *det å ivareta hensynet til universell utforming må være et SKAL-krav i de ulike forskriftsbestemmelsene*, og viser i den forbindelse til Stopp diskrimineringens høringsuttalelse. Ellers ser vi positivt på at det nå åpnes for dette.

Vi gir dermed vår tilslutning til disse forslagene.

Vi mener likevel at de nye kravene i forslag til ny forskrift ikke er tilstrekkelige for å ivareta menneskerettighetene og etterlyser en mer konsekvent linje for hvordan de overordnede samfunnshensynene vil bli fulgt opp.

Derfor mener vi det er et signal i feil retning å ta hensynet til universell utforming ut av loven og erstatte den med andre virkemidler. Bl.a. vil Regjeringen fremme en handlingsplan som konkretiserer hvordan FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter skal følges opp i Norge.

SAF viser til forslag fra Graverutvalget om at *det offentlige må sikre at offentlig anskaffelser skjer uten at diskrimineringslovgivningen brytes.*

Vi siterer fra Graverutvalget jf. 17.5.5 Utvalgets vurdering, 17.5.5.1 Problemstilling:

Utvalget mener at offentlige anskaffelser bør benyttes for å styrke etterlevelsen av diskrimineringsreglene... Store deler av fellesskapets midler brukes i offentlige anskaffelser... Ved å sette krav i sine anskaffelser vil det offentlige gjennom denne markedskraften kunne bidra til å styrke bedriftenes likestillingsarbeid. Offentlige anskaffelser bør bygge opp under hensyn til likestilling og ikke-diskriminering som en etisk standard.

SAF viser for øvrig til Stopp Diskrimineringsens høringsuttalelse hvor dette er nærmere redegjort for.

Med vennlig hilsen,

Synshemmede Akademikere

Roger Riise

Leder

(sign.)

Eldrid Kästel

Sekretær

(sign.)